RAN-18011304010500 01

RAN-1801130401050001

M.A. (Sem. I) Examination November - 2023

Sanskrit (Paper-V)

Puran and History - मत्स्यपुराणं (नियतांश)

Time: 2 Hours] **[Total Marks: 50**

સૂચના : / Instructions

(૧) **નીચે દર્શાવેલ ☛ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.**
Fill up strictly the details of ☛ signs on your answer book

Name of the Examination:

☛ **M.A. (Sem. I)**

Name of the Subject :

☛ **Puran and History - मत्स्यपुराणं (नियतांश)**

Subject Code No.: **1801130401050001**

Seat No.:

Student's Signature

૧. ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે પાંચ) **૧૦**

(૧) મત્સ્યપુરાણ માં આરંભમાં કોના-કોના સંવાદનું વર્ણન છે?

(૨) 'पञ्चलक्षणम्' ના પ્રથમ લક્ષણ 'સર્ગ' નો અર્થ જણાવો.

(૩) મત્સ્યપુરાણમાં કયા ભગવાનના કયા અવતારનું વર્ણન છે?

(૪) શતરૂપા કઈ-કઈ દેવીઓના રૂપમાં પ્રખ્યાત છે?

(૫) શ્રાદ્ધ વિધિમાં કોને-કોને વર્જ્ય ગણવામાં આવે છે?

(૬) ઉર્વશીને કોણે અને કેટલાં વર્ષોનો શાપ આપ્યો?

(૭) મત્સ્યપુરાણ નો રચના પ્રદેશ કયો ગણાય છે?

૨. શ્લોકો સાનુવાદ વિવરણ કરો. (ગમે તે બે) **૧૩**

(૧) कथंससर्ज भगर्वाल्लोकनाथश्चराचरम् ।
कस्माच्च भगवानन्विष्णुर्मत्स्यरूपत्वमाश्रितः ।।

(૨) वेदान्प्रवर्तयिष्यामि त्वत्सर्गादौ महीपते।
एवमुक्त्वा स भगवांस्तत्रैवान्तरधीयत ।।

(૩) साध्या विश्वे रूद्राश्च मरुतो वसवोऽश्विनौ ।
आदित्याश्च सुरास्तद्वत्सप्त देवगणाः स्मृताः ।

(૪) पुराणं सर्वशास्त्राणां प्रथमंब्रह्मा स्मृतम् ।
नित्यं शब्दमयंपुण्यं शतकोटिप्रविस्तरम् ।।

૩. 'अष्टादशमहापुरणं' નો સવિસ્તૃત પરિચય આપો. ૧૩

અથવા

૩. મત્સ્યપુરાણના રચનાસ્થળ અને રચનાકાળ વિશે વિગતે ચર્ચા કરો. ૧૩

૪. **ટૂંક નોંધ લખો. (ગમે તે બે)** ૧૪

(૧) મત્સ્યપુરાણમાં સૃષ્ટિ-ઉત્પતિ વિશેના ખ્યાલો.

(૨) મત્સ્યપુરાણમાં શ્રાદ્ધવિધિ વર્ણન.

(૩) મત્સ્યપુરાણના ત્રેપ્પનમાં અધ્યાયનું મહત્વ.

(૪) ઉર્વશી વૃત્તાન્ત.